

Vastaus kirjalliseen kysymykseen alkoholilain uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaa /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 448/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä ravintoloiden alkoholijuomien ulosmyynnin sallimiseksi,

mitä hallitus aikoo tehdä ravintolatoimintaan kohdistuvan arvonlisäveron väliaikaiseksi alentamiseksi ja

mitä hallitus aikoo tehdä pienpanimoiden etämyynnin sallimiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ravintoloiden on nykyisen lainsäädännön mukaan mahdollista harjoittaa alkoholijuomien ulosmyyntiä. Jos ravintola on hakenut vähittäismyyntiluvan, se voi myydä ulos enintään 5,5-prosenttisia alkoholijuomia samoilla säännöksillä kuin esimerkiksi vähittäiskaupat. Ravintoloiden vähittäismyyntioikeus on lakisääteinen oikeus, eikä siihen saa asettaa mitään asiaan kuulumattomia rajoituksia, joita ei ole mainittu alkoholilaissa. Laki antaa mahdollisuuden asettaa ravintoloiden vähittäismyyntille ehtoja kassa- ja myyntijärjestelyihin liittyen, mutta esimerkiksi erillisiä tiloja tai tiskejä ei tarvitse rakentaa ravintoloihin alkoholin ulosmyyntiä varten. Keskimääräinen uuden vähittäismyyntiluvan käsittelyaika oli huhtikuussa kahdeksan päivää. AVI:n yleinen käsittelyaikataavoite on kuukausi, joten luvat käsitellään tällä hetkellä merkittävästi tavoiteaikaa nopeammin. Hallitus ei tällä hetkellä valmistelee ravintoloiden ulosmyynnin prosenttirajan nostamista.

Ravitsemisliiketoimintaa rajoitettiin lainsäädännöllä koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi. Ravintolat, kahvilat ja anniskelupaikat oli pidettävä suljettuina asiakkailta koko maassa 4.4.–31.5.2020. 5.6.2020 voimaan tullessa ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetussa laissa säädetään ravitsemisalan yrityksille erityisjärjestelyjä, joilla tuetaan uudelleentyöllistämistä ja hyvitetään yritysten toiminnalle säädetyistä rajoituksista. Valtion vuoden 2020 III lisätalousarvioesitykseen on tarkoitukseen varattu 171 000 000 euron määräraha. Lisäksi hallitus on 5.6.2020 antanut eduskunnalle hallituksen esityksen yritysten määräaikaisesta kustannustuesta sellaisille yrityksille, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi koronaviruksen vuoksi ja joilla on vaikeasti sopeutettavia kustannuksia. Valtion vuoden 2020 IV lisätalousarvioesitykseen esitetään 300 miljoonan euron määrärahaa tuen toimenpanoa varten.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 448/2020 vp

Arvonlisäverolain mukaan veroa suoritetaan periaatteessa kaikesta liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavaroiden ja palvelujen myynnistä. Arvonlisäverolain 84 §:n mukaan suoritettava vero on 24 prosenttia veron perusteesta, ellei toisin säädetä. Arvonlisäverolain mukaan ravintola- ja ateriapalvelujen myyntiin, lukuun ottamatta 2 momentissa tarkoitettujen tavaroiden luovutuksia, sovelletaan 14 prosentin verokantaa. Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan alennettua verokantaa ei sovelleta alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuihin alkoholijuomiin ja tupakkavalmisteisiin. Lain 85 a §:n 1 momentin mukaan 10 prosentin verokantaa sovelletaan esimerkiksi henkilökuljetus- ja majoituspalveluihin, liikuntapalveluihin, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien pääsymaksuihin.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavista verokannoista on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä 2006/112/EY. Jäsenvaltioiden tulee soveltaa vähintään 15 prosentin yleistä arvonlisäverokantaa ja niiden sallitaan soveltaa yhtä tai kahta vähintään viiden prosentin alennettua verokantaa tiettyihin tavaroihin ja palveluihin. Tavarat ja palvelut, joihin jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa, on lueteltu direktiivin liitteessä III. Liitteen kohdassa 12a mainitaan ravintola- ja ateriapalvelut. Jäsenvaltio voi jättää ravintola- ja ateriapalvelujen alennetun verokannan soveltamisen ulkopuolelle alkoholijuomat. Hallituksella ei tällä hetkellä ole valmistelussa muutoksia ravintolatoiminnan arvonlisäveroon liittyen.

Hallitus on keskustellut myös pienpanimoiden tukemisesta osana elinkeinoelämälle kohdennettavia koronatukitoimia. Koronakriisi on monen muun elinkeinoelämän alan tapaan vaikuttanut pienpanimoiden talouteen ja toimintaan.

Helsingissä 17.6.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru